

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1162/2020
30.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелица Цветковић, адвокат из ..., против туженог ДОО "Белановце", Владичин Хан, чији је пуномоћник Светислав Величковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 443/18 од 17.05.2019. године, у седници одржаној дана 30.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца АА из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 443/18 од 17.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици, Судска јединица Владичин Хан П 1068/16 од 10.10.2017. године, ставом 1.изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да му на име користи коју је стекао коришћењем дела к.п. бр. .../... КО ..., за пролаз до објекта од ... улице теретним и путничким возилима, пешице, истовар кабасте робе за продавницу, ручно и уз коришћење механизације, за мерење робе у метрима, утовар продате робе за период од 11.05.2007. године до 31.12.2009. године, у делу од 1/2, плати износ од 215.232,86 динара, са законском затезном каматом у смислу члана 277. Закона о облигационим односима, почев од 10.10.2017. године па до коначне исплате. Ставом 2.изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је тужени обавезан да му на име накнаде штете због немогућности да изда у закуп део к.п. бр. .../... КО ..., у површини од 20,00 м², за период од 11.05.2007. године до 31.12.2009. године, у делу од 1/2, плати износ од 249.980,54 динара, са законском затезном каматом у смислу члана 277. Закона о облигационим односима, почев од 10.10.2017. године, па до коначне исплате. Ставом 3.изреке, одбијен је део тужбеног захтева тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да тужиоцу на име користи коју је стекао коришћењем дела к.п.бр. .../... КО ..., за пролаз до објекта од ... улице, теретним и путничким возилима, пешице, истовар кабасте робе за продавницу, ручно и уз коришћење механизације, за мерење робе у метрима, утовар продате робе за период од 11.05.2007. године до 31.12.2009. године, у делу од 1/2, од досуђеног у ставу првом изреке, па до траженог износа од 3.000.000,00 динара, је износ од још 2.784.767,14 динара, са законском затезном каматом у смислу члана 277. Закона о облигационим односима, почев од 10.10.2017. године па до

коначне исплате, као неоснован. Ставом 4.изреке, одбијен је део тужбеног захтева тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му плати на име накнаде штете због немогућности да изда у закуп део к.п. бр. .../... КО ..., у површини од 166,21 м², за период од 11.05.2007. године до 31.01.2010. године, у делу од 1/2, од досуђеног у ставу другом изреке, па до траженог износа од 2.143.039,80 динара, за износ од још 1.893.059,26 динара, са законском затезном каматом у смислу члана 277. Закона о облигационим односима, почев од 10.10.2017. године па до коначне исплате, као неоснован. Ставом петим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 257.949,00 динара, са законском затезном каматом на тај износ почев од дана извршности одлуке о трошковима, па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 443/18 од 17.05.2019. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Сурдулици, Судска јединица Владичин Хан П 1068/16 од 10.10.2017. године и одлучено тако што је, ставом другим изреке, одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му на име користи коју је стекао коришћењем дела к.п. бр. .../... КО ..., за пролаз до објекта од ... улице, теретним и путничим возилима, пешице, истовар кабасте робе за продавницу, ручно и уз коришћење механизације, за мерење робе у метрима, утовар продате робе за период од 11.05.2007. године до 31.01.2010. године, у делу од 1/2, плати износ од 3.000.000,00 динара, са законском затезном каматом у смислу члана 277. Закона о облигационим односима, почев од 10.10.2017. године па до коначне исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд туженог обавезе да му на име накнаде штете због немогућности да изда у закуп део к.п. бр. .../... КО ..., у површини од 166,21 м², за период од 11.05.2007. године до 31.01.2010. године, у делу од 1/2, плати износ од 2.143.039,80 динара, са законском затезном каматом у смислу члана 277. Закона о облигационим односима, почев од 10.10.2017. године па до коначне исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 443.515,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију тужиоца.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403.став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...87/18), па је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда из одредбе члана 374.став 1., у вези члана 8. Закона о парничном поступку, на коју ревидент у ревизији неосновано указује, јер је чињенично стање оно које је утврђено правилном оценом доказа изведених у првостепеном поступку, као и поновним саслушањем парничних странака

и вештака економске струке, на расправи пред другостепеним судом, који је о томе које ће чињенице да узме као доказане одлучио правилно, по свом уверењу, у свему на начин прописан одредбом члана 8. Закона о парничном поступку. Ревидент у ревизији указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, али та повреда није разлог због кога ревизија може да се изјави, сходно одредби члана 407. став 1. тачка 2. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је сукорисник к.п.бр. .../... КО ..., у делу од 1/2. У оквиру те парцеле, налази се парцела означена као к.п.бр. .../..., на којој је пословни објекат, издат у закуп туженом, по уговору о закупу од 15.04.2009. године, тако што је тужени ту продавницу користио до децембра месеца 2009. године. Спорни део парцеле на лицу места представља простор до улица ... и ..., који је отворен, није ограђен, нити обезбеђен на други начин, а чија укупна површина износи 166,21 м². Тужени је користио део к.п.бр. .../... ради пролаза и повремено ради утовара и истовара робе за потребе своје радње, ..., као и за привремено складиштење робе, након истовара, до преноса и уноса у продајни простор, пошто се ради о кабастој роби. Како се ради о простору који је отворен, исти су користила и друга лица која су за то имала потребу, тако што је цео спорни простор коришћен за пролаз и од стране тужиоца, који туда пролази како пешице, тако и трактором, као и од стране других сукорисника предметне парцеле, а коришћен је и за пролаз и паркирање возила трећих лица. Вештачењем је утврђено да је продавница – ... радила сваког месеца и остварила промет у износу од 159.247.127,63 динара. Предмет тужбеног захтева тужиоца је накнада за корист које је тужено предузеће стекло коришћењем спорног дела к.п.бр. .../... КО ..., за пролаз од Улице ... до своје продавнице која је пословала као ..., као и за утовар и истовар робе, те мерење исте, сразмерно уделу тужиоца на парцели од 1/2, а за период коришћења парцеле од стране туженог, у својству закупца.

Првостепени суд је тужбени захтев тужиоца делимично усвојио и туженог обавезао да му исплати износ од 215.232,86 динара, са каматом од 10.10.2017. године па до исплате, на име користи коју је стекао коришћењем дела к.п. бр. .../... КО ..., за пролаз до објекта од ... улице, теретним и путничким возилима, пешице, истовар кабасте робе за продавницу, ручно и уз коришћење механизације, за мерење робе у метрима и утовар продате робе, за период од 11.05.2007. године до 31.12.2009. године и износ од 249.980,54 динара, са каматом од 10.10.2017. године, па до исплате, на име накнаде штете због немогућности тужиоца да изда у закуп део к.п.бр. .../.... КО ..., у површини од 20,00 м², у горе наведеном периоду, док је потраживање тужиоца, по оба основа, преко наведених износа одбио као неосновано. Такву одлуку донео је пошто је, изведеним доказима, утврдио да тужени није могао да користи целокупан простор за складиштење своје робе, јер се ради о неограђеном и необезбеђеном простору, али да је тужени остварио корист у пословању коришћењем туђе непокретности, због чега је тужилац спречен да оствари добит у погледу издавања дела непокретности у површини од 20,00 м², па се обавеза туженог на накнаду штете заснива на одредби члана 154. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је, након одржане расправе, на којој је поново изведен доказ саслушањем парничних странака и вештака економске струке, укинуо првостепену пресуду и у целини одбио тужбени захтев тужиоца, у смислу одредбе члана 219. и 189. Закона о облигационим односима. По мишљењу другостепеног суда, тужилац у овом

спору не може основано потраживати корист коју је стекао тужени коришћењем дела предметне парцеле, јер није доказао да је тужени спорно земљиште користио у утуженом периоду на такав начин да би тиме остварио корист у виду неплаћене закупнине за тај простор, имајући у виду да је тужени део предметне парцеле само повремено користио за утовар и истовар робе, као и пролаз до продавнице, док су истовремено тај простор користила и сва друга лица, укључујући тужиоца, другог сукорисника и осталих трећих лица, која су туда пролазила и паркирала своја возила. Тужилац је тврдио да је тужени, коришћењем спорног земљишта, остварио приход од делатности у одређеном износу, у чему, са одређеним процентом, учествује и коришћење спорног земљишта. Међутим, иако је вештак економско финансијске струке нашао да је продавница туженог, која је пословала као ..., била активна и у утуженом периоду остварила укупан промет од 159.247.127,63 динара, вештак није могао да се изјасни о користи коју је тужени имао од употребе спорног земљишта у недостатку економски оправданог метода којом би се из износа оствареног промета добила висина тако остварене користи. У погледу тужбеног захтева тужиоца на име накнаде штете због изгубљене закупнине за коришћење земљишта на к.п. бр. .../... КО ..., сразмерно уделу тужиоца на парцели од 1/2 за утужени период, по мишљењу другостепеног суда, тужилац није доказао да је, пре него што је тужени узео објекат у подзакуп, а затим и у закуп продавницу која је пословала као ..., остваривао добит издавањем у закуп спорног земљишта на коришћење трећим лицима, односно да је био у могућности да закључи уговор о закупу за коришћење целог спорног простора.

Одредбом члана 219. Закона о облигационим односима, прописано је да кад неко туђу ствар употреби у своју корист, ималац може захтевати, независно од права на накнаду штете или у одсуству ове, да му овај накнади корист коју је имао од употребе.

Ко другоме проузрокоју штету, дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, сходно одредби члана 154. став 1. Закона о облигационим односима. Штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и доношења другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета), сходно одредби члана 155. истог закона.

Обим накнаде материјалне штете прописан је у одредби члана 189. став 1. Закона о облигационим односима, тако што оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи. При оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије остварење је спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Тужбени захтев тужиоца односи се на део к.п.бр. .../..., чији је он сукорисник у идеалном делу 1/2 који је, у спорном периоду, користио како тужени за потребе своје продавнице – ..., тако и тужилац за пролаз до свог објекта, а такође и трећа лица за пролаз и за паркирање возила, јер се ради о отвореном простору који излази на две улице и налази се у близини ... и ... у Пошто тужилац није доказао износ користи коју је тужени, евентуално, остварио у свом пословању користећи предметни простор за утовар и истовар робе, нити је доказао да је имао могућност да, у спорном периоду,

цео тај простор изда у закуп трећем лицу, правилно је другостепени суд закључио да је његов тужбени захтев неоснован, у смислу правила о терету доказивања прописаног одредбом члана 228. и 231. Закона о парничном поступку.

Наводима ревизије тужиоца о томе да тужени није закупио земљиште без кога није могао да користи објекат, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Та чињеница није битна за одлучивање о тужбеном захтеву тужиоца, који је био дужан да докаже износ користи коју је тужени остварио употребом његове ствари, као и да је добитак чије је остварење он могао основано да очекује према редовном току ствари или према посебним околностима, био спречен радњом или пропуштањем туженог, а ништа од наведеног тужилац није доказао.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци ове пресуде донео у смислу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић